

PATVIRTINTA

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
direktorius 2025 m. lapkričio 13 d.
įsakymu Nr. VV-160

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams, vaiko teisių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. spalio 28 d. potvarkiu Nr. M-624.

2. Aprašas skirtas Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos (toliau – Gimnazijos) darbuotojams ir nustato galimas poveikio priemones, jų taikymo sąlygas bei veiksmus reaguojant į netinkamą mokinių elgesį.

3. Aprašo tikslas - padėti Gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į netinkamą mokinių elgesį ir iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Gimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą.

Poveikio priemonė – Gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarbą grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – būtini ir proporcingai su fiziniu kontaktu susiję Gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti netinkamam elgesiui kelią.

Psichoaktyviosios medžiagos – alkoholis, tabako gaminiai, elektroninės cigaretės, nikotino gaminiai, narkotinės, psichotropinės ir kitos psichiką veikiančios medžiagos, kurių vartojimą, disponavimą ar platinimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Ugdymo(-si) vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

5. Taikant šiame Apraše nustatytas poveikio priemones, Gimnazijos darbuotojai vadovaujasi Biržų rajono savivaldybės mero patvirtintais:

5.1. Mokyklos darbuotojų reagavimo į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus algoritmu (Algoritmas Nr.1);

5.2. Mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens reagavimo į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus algoritmu (Algoritmas Nr. 2);

5.3. Pagalbos teikimo mokiniams ir jų tėvams ar kitiems atstovams pagal įstatymą algoritmu (Algoritmas Nr. 3);

II SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKymo SĄLYGOS

6. Gimnazijos darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 6.1. pakeisti mokinio ugdymo(-si) vietą;
- 6.2. iškviesti Gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį;
- 6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Parenkant ir taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą, amžių ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos tik tada, kai Gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, jau vyko individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Gimnazijos tvarkų, taisyklių ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai – bent vienas iš jų), esant būtinybei – kompetentingos institucijos.

10. Visi įvykiai fiksuojami nustatytoje formoje, registruojami, pasirašo atsakingi darbuotojai (1 priedas).

11. Nustačius mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ar platinimo atvejį, pagalba mokiniui ir jo tėvams organizuojama vadovaujantis Pagalbos teikimo mokiniams ir jų tėvams ar kitiems atstovams pagal įstatymą algoritmu (Algoritmas Nr. 3).

III SKYRIUS

UGDYMOSI VIETOS PAKAITIMAS

12. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauja mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

13. Pakeičiant ugdymosi vietą mokiniui griaušančiam bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, atskiriant ir išvedant jį iš patalpos (klasės, salės, valgyklos ar pan.):

13.1. pamokos metu iš klasės pašalintam mokiniui mokytojas paskiria užduotis, kurias mokinsys atlieka kitoje gimnazijos patalpoje, prižiūrimas socialinio pedagogo (ar kito suaugusiojo asmens) arba jam teikiama švietimo pagalba;

13.2. gimnazijos renginio metu pašalintą mokinį, kol teigiamai pasikeis mokinio elgesys (mokinsys nusiramins, pasižadės tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiims jo tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali, prižiūri ir organizuoja mokinio perdavimą tėvams (globėjams/rūpintojams) arba bent vienam iš jų, gimnazijos direktoriaus įsakymu už renginio organizavimą paskirtas atsakingas darbuotojas;

13.3. pamokos ar renginio metu pašalinus mokinį abi (mokinys ir gimnazijos darbuotojas) dalyvavusios pusės raštu paaiškina aplinkybes;

13.4. su iš klasės, renginio, valgyklos ar kitos patalpos pašalintu mokiniu ir jo šeima toliau dirba socialinis pedagogas.

14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama atsižvelgus į sprendimą priėmusio mokytojo arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS

GINNAZIJOS VADOVO AR JO ĮGALITO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti Gimnazijos vadovą, jo įgaliotą asmenį, švietimo pagalbos specialistą, klasės auklėtoją (jei jis neturi pamokos), kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį. Išskviečiama tuo metu prieinamu būdu (telefonu ar padedant kitam asmeniui), nesant tokios galimybės, reikia eiti kartu su mokiniu, kuriam taikoma poveikio priemonė, ir palydėti jį į kitą patalpą.

16. Į pagalbą atvykęs asmuo pagal kompetenciją padeda stabilizuoti situaciją, tarpininkauja, padeda numatyti tolesnį ugdymo proceso organizavimą ir inicijuoja reikalingą švietimo pagalbą ar kitas teisėtas priemones.

V SKYRIUS

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Kilus pagrįstų įtarimų, kad mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Gimnazijos vadovą, jo įgaliotą asmenį.

18. Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo turimus asmeninius daiktus.

19. Mokinio daiktai tikrinami tik gavus jo sutikimą. Jei mokinys sutikimo nesuteikia, kviečiami teisėti vaiko atstovai. Jiems negalint atvykti jų sutikimas gaunamas elektroninio dienyno arba SMS žinute. Tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius atvykti arba neatvykus per Gimnazijos nustatytą laiką, taip pat esant pagrįstiems įtarimams dėl teisės pažeidimo ar grėsmės saugumui, informuojama policija.

20. Patikrinime dalyvauja ne mažiau kaip du darbuotojai, iš kurių vienas – administracijos atstovas (direktorius ar įgaliotas asmuo/socialinis pedagogas). Tikrinant daiktus, neturi būti žeminamas mokinio orumas, garsiai nekomentuojama. Tikrinimas vykdomas ne toje pačioje patalpoje, kur vyksta pamoka.

21. Kai daiktų patikrinimas susijęs dėl psichoaktyviųjų medžiagų, mokiniui nesutikus parodyti turimų daiktų, veikiama pagal Algoritmą Nr.2.

22. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos darbuotojo.

23. Nustačius, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai informuojami bent vienas mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų), o dėl tolesnių veiksmų sprendžiama pagal daikto pobūdį ir taikytinus teisės aktus.

24. Radus psichoaktyviųjų medžiagų, jų paėmimas, saugojimas, perdavimas ir informacijos policijai pateikimas vykdomas Algoritmo Nr.2 nustatyta tvarka.

25. Daiktų paėmimo atveju pildomas Daiktų paėmimo protokolas (3 priedas).

VI SKYRIUS

REAGAVIMAS Į PSICHOAKTYVIJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, PLATINIMO IR DISPONAVIMO ATVEJUS

26. Gimnazijos darbuotojas, įtaręs, pastebėjęs ar gavęs informacijos, kad mokinys Gimnazijos patalpose ar teritorijoje vartoja, platina ar disponuoja psichoaktyviosiomis medžiagomis, veikia vadovaudamasis Algoritmu Nr.1.

27. Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, gavęs informacijos apie galimą psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, platinimą ir disponavimą, Gimnazijos patalpose ar teritorijoje, veikia vadovaudamasis Algoritmu Nr. 2.

28. Nustačius pirmą mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ar platinimo atvejį, organizuojama švietimo, psichosocialinė, visuomenės sveikatos priežiūros ir kita pagalba pagal Algoritmą Nr. 3.

29. Nustačius pakartotinį atvejį, Vaiko gerovės komisija kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų pagalbos planą ir paskiria pagalbos koordinatorių.

VII SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

30. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus gali taikyti tik tiek, kiek būtina:

30.1. apsaugoti mokinį ar kitus asmenis nuo sužalojimo;

30.2. nutraukti smurtinį elgesį ar mokinių tarpusavio muštynes, kai mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Gimnazijos darbuotojo reikalavimus nutraukti tokį elgesį;

30.3. neleisti mokiniui pasišalinti, kai tai kelia realią grėsmę saugumui;

30.4. nutraukti turto niokojimą;

30.5. arba, kai kitos priemonės neveiksmingos, saugiai atskirti mokinį nuo situacijos.

31. Pagrįsti fiziniai veiksmai pasirenkami pagal situaciją - nuo atsistojimo tarp konfliktuojančių asmenų ar kelio užtvėrimo iki mokinio vedimo ar sulaikymo. Fizinis sulaikymas taikomas tik ekstremaliose situacijose, kai nėra saugesnės veiksmingos alternatyvos.

32. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

32.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

32.2. mokinį vedant už rankos (jeigu jis to nori) arba to reikalauja ėjimas kartu su kitais mokiniais;

32.3. guodžiant mokinį;

32.4. pasveikinant mokinį;

32.5. padedant neįgaliam mokiniui;

32.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

32.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

32.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;

32.9. teikiant pirmąją pagalbą.

33. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

33.1. naudojami kaip bausmė;

33.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

33.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

33.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

34. Pagrįsti fiziniai veiksmai negali kelti grėsmės mokinio gyvybei ar sveikatai. Jie taikomi tik tiek, kiek būtina ir tik trumpiausią būtiną laiką.

35. Po kiekvieno pagrįstų fizinių veiksmų panaudojimo atvejo situacija aptariama su mokiniu ir bent vienu jo tėvų (globėjų, rūpintojų), o prireikus organizuojama švietimo pagalbos specialistų pagalba.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Visų procedūrų metu gerbiamas mokinio orumas, privatumas, teisė būti išklausytam ir gauti informaciją apie jam taikomas priemones suprantama forma.

37. Gimnazijos darbuotojai su šiuo Aprašu ir Biržų rajono savivaldybės mero patvirtintais reagavimo algoritmais supažindinami elektroniniu paštu ir elektroniniame dienyne. Mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) su Aprašu ir reagavimo algoritmais supažindinami per elektroninį dienyną ir (ar) susirinkimų metu.

38. Skundai dėl poveikio priemonių taikymo nagrinėjami teisės aktų ir Gimnazijos vidaus dokumentų nustatyta tvarka.

39. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
1 priedas

POVEIKIO PRIEMONĖS TAIKYMO FIKSAVIMO FORMA

[illegible]

GIMNAZIJOJE DRAUDŽIAMŲ TURĖTI IR (AR) NAUDOTI DAIKTŲ SĄRAŠAS

1. Narkotinės, psichotropinės ir kitos psichoaktyviosios medžiagos.
2. Energetiniai gėrimai.
3. Alkoholiniai gėrimai ir kiti produktai, kurių sudėtyje yra alkoholio.
4. Cigaretės, elektroninės cigaretės, jų pildyklės, tabako ir nikotino gaminiai ir jų priedai.
5. Pirotechnikos priemonės ir sprogstamosios medžiagos.
6. Ginklai ir kiti daiktai, teisės aktų nustatyta tvarka priskiriami ginklams, taip pat daiktai, kurie gali būti naudojami asmeniui sužaloti ar kelti grėsmę jo sveikatai ir saugumui.
7. Azartinių lošimų ir kitų lošimų priemonės, kai jos naudojamos lošimams organizuoti ir lošti.
8. Degtukai, žiebtuvėliai, dujų balionėliai ir kitos ugniai įžiebti ar degiosioms medžiagoms naudoti skirtos priemonės, išskyrus tuos atvejus, kai jos naudojamos ugdymo tikslais, prižiūrint Gimnazijos darbuotojui.
9. Aerosolinės priemonės, švirkštai, adatos ir kiti aštrūs daiktai ar potencialiai pavojingi daiktai, išskyrus atvejus, kai jie būtini dėl mokinio sveikatos poreikių arba naudojami ugdymo procese Gimnazijos darbuotojo leidimu ir prižiūrint.
10. Vaistai, išskyrus teisėtai gydymo tikslais mokinio vartojamus ir atvejus, nustatytus Gimnazijos mokinio savirūpos organizavimą reglamentuojančiuose dokumentuose.
11. Garso kolonėlės ir kiti garsą skleidžiantys įrenginiai, kai jų naudojimas nesusijęs su ugdymo procesu ir nėra suderintas su Gimnazijos darbuotoju.
12. Garso ir vaizdo įrašai, leidiniai ar kita medžiaga, kurių turėjimas, demonstravimas ar platinimas draudžiamas teisės aktų.
13. Kiti daiktai, medžiagos ir priemonės, kurių turėti, vartoti, naudoti ar platinti draudžia Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Asmeniniai brangūs ar vertingi daiktai nelaikomi Gimnazijoje draudžiamais daiktais. Mokiniais rekomenduojama tokių daiktų į Gimnaziją nesinešti. Mokinys pats rūpinasi į Gimnaziją atsineštų asmeninių daiktų saugumu.

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
3 priedas

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
DAIKTŲ PAĖMIMO PROTOKOLAS**

(data)

(surašymo vieta)

Daiktų paėmimą atlieka (vardas, pavardė, pareigos)	
Atliekant daiktų paėmimą, dalyvauja (vardas, pavardė, pareigos ar statusas)	

Paimti daiktai:

Eil. Nr.	Tikslus daikto aprašymas	Mato vnt.	Kiekis	Pastabos
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Asmuo, iš kurio paimti daiktai:

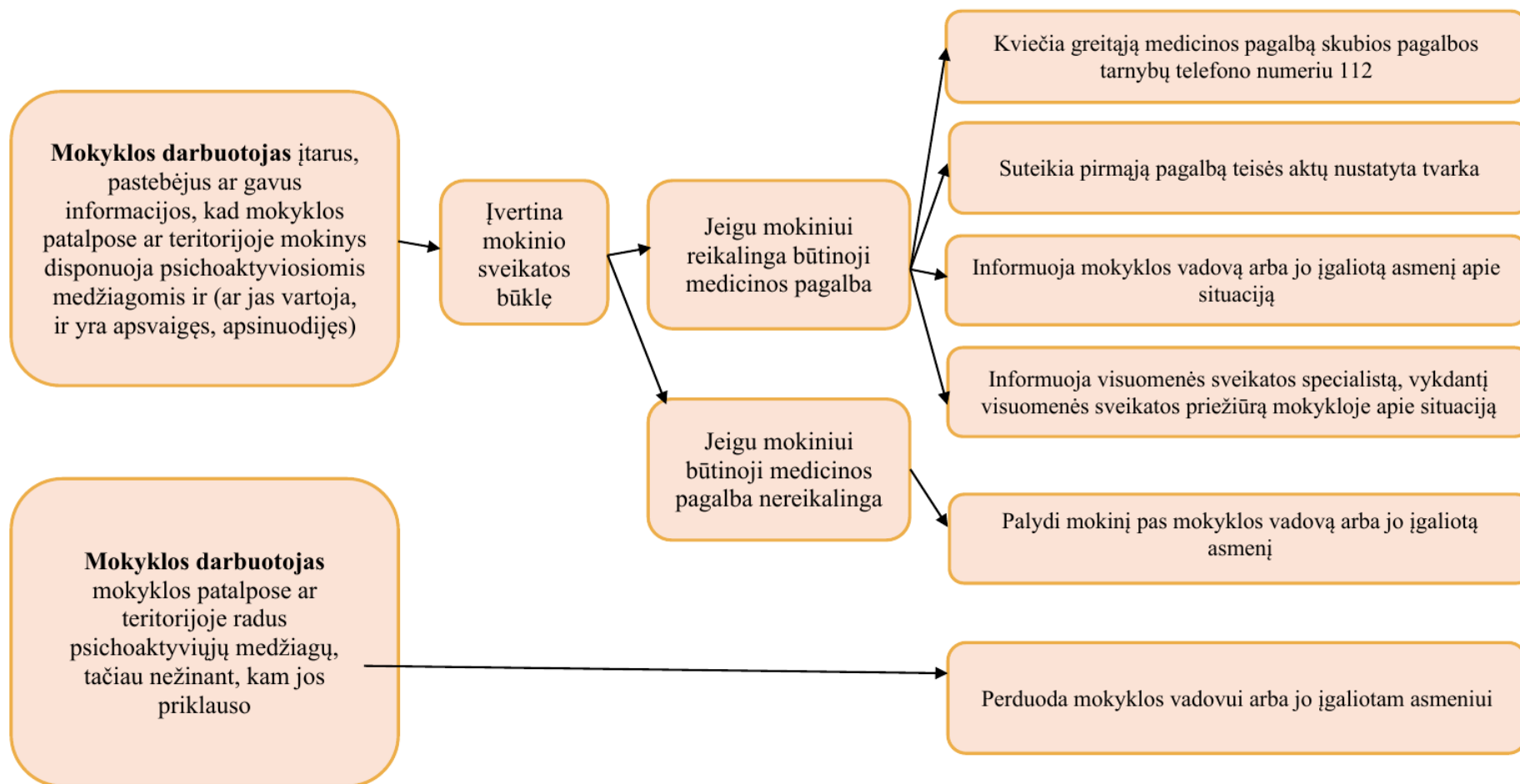
Daikto savininkas:

Atliekant daiktų paėmimą dalyvavusių asmenų pareiškimai:

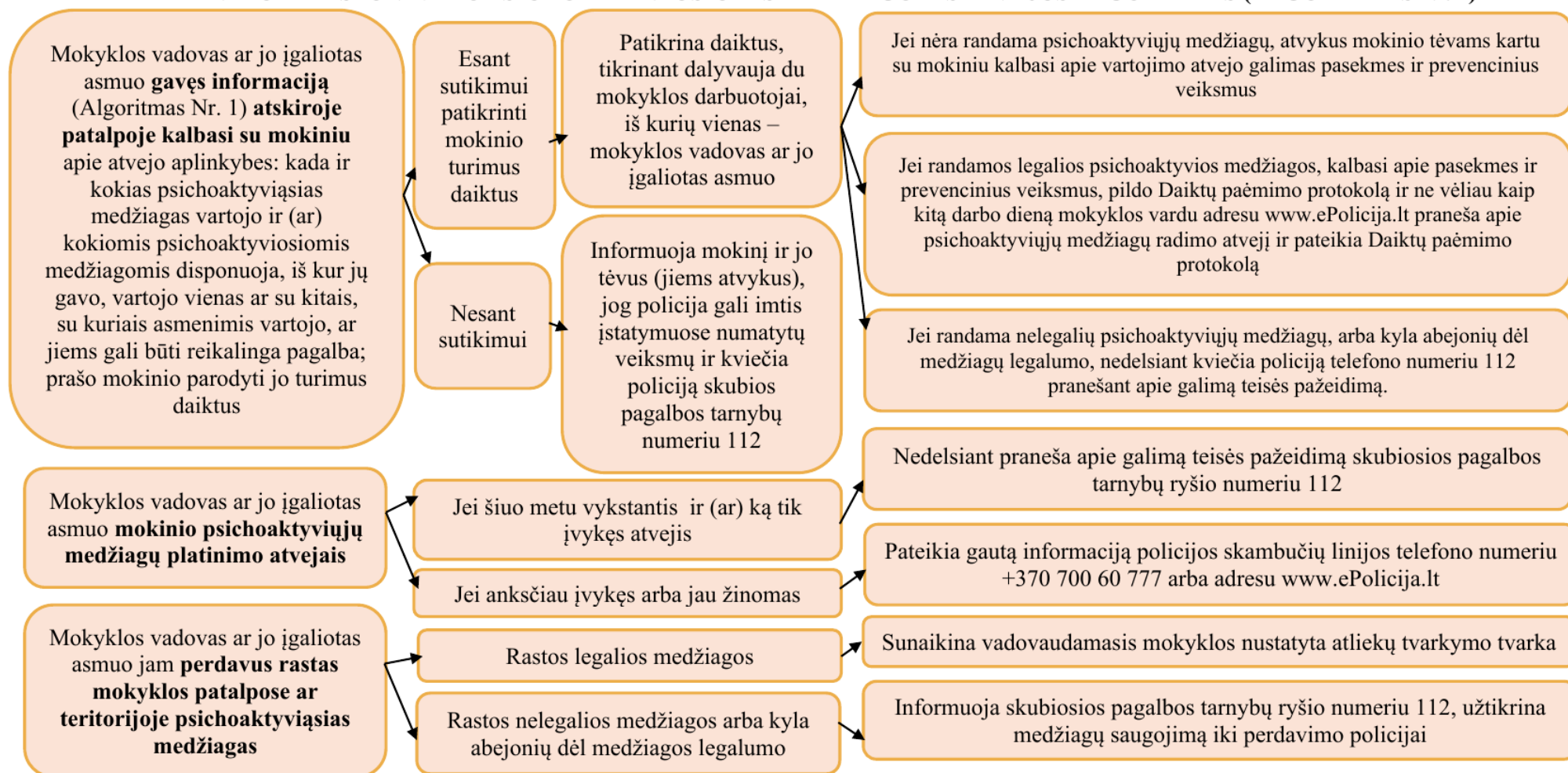
Protokolo kopiją įteikė _____
(vardas, pavardė, pareigos) (parašas) (data)

Protokolo kopiją gavo _____
(vardas, pavardė,) (parašas) (data)

**MOKYKLOS DARBUOTOJŲ REAGAVIMO Į MOKINIŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, PLATINIMO IR
DISPONAVIMO PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS ATVEJUS ALGORITMAS (ALGORITMAS NR. 1)**

MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS REAGAVIMO Į MOKINIŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, PLATINIMO IR DISPONAVIMO PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS ATVEJUS ALGORITMAS (ALGORITMAS Nr. 2)

**PAGALBOS TEIKIMO MOKINIAMS IR JŲ TĖVAMS AR KITIEMS ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ ALGORITMAS
(ALGORITMAS NR. 3)**

